

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

ärinimi: Aktsiaselts Kraver

registrikood: 10086830

postiaadress: Viljandi maakond, Viljandi linn, Väike tn 2
postisihthnumber: 71004

telefon: +372 4333132, +372 53430212

faks: +372 4333152

e-posti aadress: info@kraver.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Kasutusrent	14
Lisa 5 Varud	15
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 7 Kapitalirent	17
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 9 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 10 Eraldised	19
Lisa 11 Aktsiakapital	19
Lisa 12 Tulumaks	20
Lisa 13 Müügitulu	20
Lisa 14 Muud äritulud	20
Lisa 15 Kaubad, toore, materjal ja teenused	21
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 17 Tööjõukulud	21
Lisa 18 Muud ärikulud	22
Lisa 19 Intressikulud	22
Lisa 20 Seotud osapooled	22
Lisa 21 Tingimuslikud kohustised ja varad	24
Aruande allkirjad	25
Vandeauditori aruanne	26

Tegevusaruanne

AS-i KRAVER emattevõte on KALLOVEEN EESTI OÜ, kes omab 90% aktsiatest ning ERA VALDUSE AS-le kuulub 10% aktsiatest.

AS-i KRAVER põhitegevusaladeks 2024. aastal olid turba tootmine ja müük.

	2024	% käibest	2023	% käibest
Freesturvas	2 981 430	97,5%	2 716 795	99,8%
Teenused	76 292	2,5%	800	0,0%
Muud kaubad	0	0,0%	5 000	0,2%
Kokku	3 057 722	100,0%	2 722 595	100,0%
Käibe kasv (kahanemine) (%)	12,3%		27,0%	
Puhaskasum	499 814		423 320	
Puhaskasumi kasv (kahanemine) (%)	18,1%		86,0%	

AS-i KRAVER ekspordi osakaaluks müügituludes kujunes 2024. aastal 33,6% (2023: 40,5%). Müük Eesti turule moodustas 66,4% müügituludest (2023: 59,5%).

Toodetud turba kogusest eksportis ettevõtte 2024. aastal 30,7% (2023: 37,6%) ning ülejäänud 69,3% (2023: 62,4%) müüdi siseturul.

AS-i KRAVER majandustegevust iseloomustavad suhtarvud ja nende arvutamise meetodika olid:

	2024	2023
Ärirentaablus (Ärikasum / Müügitulu) x 100	17,0%	16,8%
Puhasrentaablus (Puhaskasum / Müügitulu) x 100	16,3%	15,5%
Omakapitali rentaablus (Puhaskasum / Keskmise omakapital) x 100	10,8%	10,2%
Varade rentaablus (Puhaskasum / Keskmise koguvara) x 100	9,6%	9,3%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (Käibevara / Lühiajalised kohustused)	7,98	10,83
Omakapitalimäär (Omakapital / Koguvara) x 100	86,1%	91,6%

AS-i KRAVER 2024. aasta majandustulemust mõjutasid:

• Eelnevatel aastatel tehtud investeeringud
• Tootmisplaani täitmine 100%

AS-i KRAVER tegevjuhtkonna 2024. aasta teenistustlepingu alusel arvestatud tasu oli 101 600 eurot (2023: 58 836 eurot).

Nõukogu liikmetele tasu ei makstud (2023: 0 eurot).

2024. aasta materiaalse põhivara investeeringuteks olid:

• Masinate ja seadmete soetamine		248 833
(lõpetamata projektid ja ettemaksed 2024. aasta lõpus)	192 267	
• Töökeskkonna parandamine ja muu põhivara		15 604
(lõpetamata projektid ja ettemaksed 2024. aasta lõpus)	0	
• Parkimisala ehitus Soosaares		15 545
(lõpetamata projektid ja ettemaksed 2024. aasta lõpus)	0	
• Turbatootmisala ettevalmistamine Soosaare III laiendusel		0
(lõpetamata projektid ja ettemaksed 2024. aasta lõpus)	94 589	
Kokku	286 856	279 982

2025. aasta suuremad planeeritud investeeringud on:

• Masinate soetamine	318 000
• Turbatootmisala ettevalmistamine Soosaare III laiendusel	135 000
• Parkimisala ehitus Soosaares	40 000
• Töökeskkonna parandamine	7 000
Kokku	500 000

2025. aasta üldised eesmärgid on:

• Toodangu suurendamine
• Tootmisala laiendamine
• Tööjõu tootlikkuse kasv

MAJANDUSKESKKOND

Eesti majandus kahanes 2024. aastal kolmandat aastat järjest ning oodatav langus ulatub 0,8%-ni. Eesti Panga värske majandusprognoosi kohaselt on majanduse seis tugevnenud. 2025. aastal on oodatav majanduskasv 1,6% ning aastatel 2026–2027 umbes 3%. Hinnakasv jääb kahel järgmisel aastal maksutõusude tõttu 4% lähedusse ja seejärel aeglustub. Maksutõusud annavad ligikaudu kolmandiku järgmise kahe aasta hinnatõusust.

2024. aasta keskmiseks inflatsiooniks kujunes 3,5%. Sellest 1,6% tuli kõrgematest tarbimismaksudest. Maksutõuse maha arvestades jäanuks mullune hinnakasv 2% juurde ehk samasesse suurusjärku euroala keskmisega. Mõnevõrra aitas tarbijahinna kasvu piirata energiahindade odavnemine – nii elekter börsil kui ka mootorikütused maksid keskmiselt vähem kui 2023. aastal. Nafta ja gaasi edasine hinnaareng sõltub paljuski maailmamajanduse käekäigust.

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa laialdast sõjalist rünnakut Ukrainale. Venemaa agressioonisõja algusest Ukrainas on möödunud enam kui kolm aastat. Sõjategevuse otsesed mõjud on ettevõtte hinnatud ebaolulisteks. Aruande koostamise ajal ja hetkel valitseva olukorra põhjal hindame, et sõjast tingitud majandusmuudatused ei avalda olulist mõju ettevõtte tegevuse jätkuvusele.

Regulaarselt jälgitakse kõiki äritegevust mõjutavaid tegureid.

ÄRIRISKID

Äritegevuse mahtusid ja kasumlikkust mõjutavad enim kiiresti kallinevad sisendhinnad. Samuti mõjutab äritegevust eelkõige aastaegadeast tingitud turbatootmise sesoonsus.

TEGEVUSRISKID

Igapäevase tegevuse riskide haldamiseks on ettevõtte sõlminud koguriskikindlustuse lepingud.

KÜBERKURITEGEVUSE RISK

Vaatame oma süsteemi turvalisust regulaarselt läbi, et teha kindlaks riskid ja nõrkused, ning võtame kasutusele parendavaid meetmeid, juhul kui see on põhjendatud.

TÖÖTAJATE JA TÖÖKESKKONNA RISKID

Eesmärk on vähendada tervise ja tööohutuse riske läbi seadusega ette nähtud meetmete. Määratud on vastutavad isikud, kehtestatud tegevusjuhised hädaolukordadeks, tehakse riskianalüüse, viiakse läbi tervisekontrollid, töötajaid koolitatakse ja informeeritakse, objektidel on vastavad tegevusplaanid, kõigile on tagatud korralikud töö- ja isikukaitsevahendid.

KESKKONNARISKID

Keskkonnahoidu aitavad tagada eelkõige tõhus materjalikasutus ja korrektne jäätmekäitlus. Liigse raiskamise, lekete, reostuse, eluslooduse hävitamise või muu keskkonnakahju vältimiseks järgitakse seadustega ette nähtud nõudeid. Ettevõttes on rakendatud keskkonnakaitse sertifikaat RPP. RPP sertifitseerimis skeem tagab turbarabade kasutamise, majandamise ja taastamise vastutustundlikul viisil.

INTRESSIRISK

Kuna ettevõtte ei ole intressi teenivaid varasid, siis on AS-i KRAVER tulud ja äritegevuse rahavood turu intressimäärade muutustest sisuliselt sõltumatud.

Ettevõtte intressimäärade risk on esmalt sõltuvuses Euribori võimalikust muutusest.

Muutuvosa sisaldava intressiga finantsinstrumentid	2024	2023
Finantskohustused (sh rendikohustus), eurot, Lisa nr 7	188 785	0

Aruandeperioodi lõpu seisuga intressikandvate kohustuste intressimäärade muutuvasad:

Intressikandvate kohustuste intressimäärade muutuvasad	31.12.2024	31.12.2023
6 kuu EURIBOR	2,568%	-

Hinnangute muutuse võimalik mõju

Intressimäärade muutuvasa suurenemine või vähenemine 100 baaspunkti võrra suurendaks või vähendaks finantskohustustega seotud tulevaste perioodide intressikulusid summas 4 772 eurot (2023: 0 eurot).

VALUUTARISK

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Ettevõtte tegevus toimub Eestis (valuuta EUR). Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi.

Ettevõtte ei ole soetanud tuletisinstrumente valuutariski maandamiseks.

HINNARISK

Ettevõtte puudub finantsinstrumentidest tulenev hinnarisk, kuna tal puuduvad investeringud omakapitaliinstrumentidesse.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	262 328	96 258	2
Nõuded ja ettemaksed	2 025 498	1 525 829	3
Varud	543 998	541 366	5
Kokku käibevarad	2 831 824	2 163 453	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	2 832 996	2 618 783	6
Kokku põhivarad	2 832 996	2 618 783	
Kokku varad	5 664 820	4 782 236	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	36 820	0	7
Võlad ja ettemaksed	289 992	159 273	8
Eraldised	28 124	40 576	10
Kokku lühiajalised kohustised	354 936	199 849	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	151 965	0	7
Eraldised	278 208	202 490	10
Kokku pikaajalised kohustised	430 173	202 490	
Kokku kohustised	785 109	402 339	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	25 560	25 560	11
Kohustuslik reservkapital	3 068	3 068	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 351 269	3 927 949	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	499 814	423 320	
Kokku omakapital	4 879 711	4 379 897	
Kokku kohustised ja omakapital	5 664 820	4 782 236	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Müügitulu	3 057 722	2 722 595	13
Muud äritulud	24 361	13 077	14
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-16 990	-123 497	
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	81 215	123 121	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 226 505	-1 121 231	15
Mitmesugused tegevuskulud	-152 071	-131 087	16
Tööjõukulud	-793 912	-605 485	17
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-406 563	-385 772	
Muud ärikulud	-46 226	-33 656	18
Ärikasum (kahjum)	521 031	458 065	
Intressikulud	-21 462	-34 748	19
Muud finantstulud ja -kulud	245	3	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	499 814	423 320	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	499 814	423 320	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	521 031	458 065	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	406 563	385 772	6
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-1 200	-10 000	14
Kokku korrigeerimised	405 363	375 772	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-499 671	-501 400	3
Varude muutus	-2 632	131 656	5
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	117 198	-59 516	
Laekunud intressid	247	3	
Kokku rahavood äritegevusest	541 536	404 580	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-329 269	-417 822	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	6 000	10 000	6
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-323 269	-407 822	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-47 715	0	7
Makstud intressid	-4 482	0	7
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-52 197	0	7
Kokku rahavood	166 070	-3 242	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	96 258	99 500	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	166 070	-3 242	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	262 328	96 258	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2022	25 560	3 068	3 927 949	3 956 577
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	423 320	423 320
31.12.2023	25 560	3 068	4 351 269	4 379 897
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	499 814	499 814
31.12.2024	25 560	3 068	4 851 083	4 879 711

Täiendav informatsioon omakapitali kohta on esitatud Lisades 11 ja 12.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS KRAVER 2024. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist.

AS KRAVER kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr.1. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval – päeval, millal ettevõtte võtab kohustuse vara osta või müüa. Klassifikatsioon sõltub finantsvarade omandamise eesmärgist. Ettevõtte puuduvad lunastustähtajani hoitavad võlakirjad ning müügiotel finantsvarad.

Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande sisaldavad kauplemissesmärgil soetatud finantsvarasid ning finantsvarasid, mida kajastatakse õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande alates nende soetamisest. Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande võetakse arvele soetusmaksumuses, mis on antud finantsinvesteeringu eest saadud või makstud tasu õiglane väärtus (ei sisalda tehingukuluseid).

Pärast esmast arvelevõtmist hinnatakse finantsvarasid antud kategoorias korrigeeritud soetusmaksumuses. Muutusi nende varade õiglasel väärtuses hinnatakse järjepidevalt kas kasumi või kahjumina aruandlusperioodi kasumiaruandes.

Raha

Raha ja rahalähendid on sularaha, nõudmiseni hoiused ja lühiajalised pangahoiused, mis on vabalt konverteeritavad teatud rahasummaks ja millega seotud väärtuse muutumise risk on ebaoluline. Raha ja rahalähendid kajastatakse õiglasel väärtuses.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja -kohustised, hinnatakse aruandekuupäeval ümber arvestusvaluutasse aruandekuupäeval kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses (nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Iga ostja laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millele varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus / tootmisomahind või neto realiseerimisväärtus.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 640 eurot. Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 640 euro, kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike varaobjektide üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Maad ei amortiseerita.

Vastavalt RTJ 5 lisatakse parendustega seotud kulutused põhivara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara definitsioonile ja vara kajastamise kriteeriumile. Varasematel perioodidel sõltus parenduste kapitaliseerimine sellest, kas need tõstavad vara tootlustaset kõrgemale algsest tootlustasemest.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et bilansiline väärtus võib olla langenud alla vara kaetava väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib ettevõtte läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui põhivara bilansiline maksumus on suurem kui tema kaetav väärtus, hinnatakse materiaalse põhivara objektid koheselt alla nende kaetavale väärtusele, milleks on kas vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, või kasutusväärtus olenevalt sellest, mis on kõrgem.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist.

Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Kui varal on piiratud eluiga, siis amortiseeritakse seda lineaarsel meetodil vastavalt vara kasulikule elueale.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Maa	ei amortiseerita
Ehitised - uued hooned	20-50
Ehitised - rekultiveerimiseraldised	25-33
Ehitised - vanemad hooned	13-20
Ehitised - rajatised	3-13
Masinad ja seadmed - transpordivahendid	5
Masinad ja seadmed - arvutid ja arvutisüsteemid	3-4
Masinad ja seadmed - uued ekskavaatorid ja traktorid	5-13
Masinad ja seadmed - tootmistehnika	3-7
Masinad ja seadmed - muud	3-7
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	10-13
Tarkvara, patendid, litsentsid ja muu immateriaalne põhivara	3

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rendileandja:

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Ettevõtte kui rentnik:

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Finantskulud kajastatakse kasumiaruandes tekkepõhiselt.

Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna sõltumata maksete teostamise ajaperioodist.

Kasutusrendile võetud vara bilansis ei kajastata.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna või sõltumatute ekspertide hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta.

Eraldised võetakse arvele siis, kui ettevõtte on kehtiv kohustus (juriidiline või tegevusest tulenev), mis tuleneb aruandekuupäevaks toimunud sündmustest, kui on tõenäoline, et kohustise täitmine nõuab ettevõttelt ressurssidest loobumist ning kui kohustise maksumust saab usaldusväärselt määrata.

Muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustiseks, kuid ettevõtte juhtkonna hinnangul on nende kohustiste täitmiseks tehtavate väljamaksete tõenäosus väiksem kui 50%, avalikustatakse aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Eraldised keskkonnakahjustuste suhtes

Ettevõtte kajastab bilansis eraldise enne aruandekuupäeva toimunud keskkonnakahjustuste suhtes juhul, kui:

- (a) seadusandlus nõuab antud kahjustuste likvideerimist või hüvitamist; või
- (b) ettevõtte on oma senise keskkonnasõbraliku tegevuspraktikaga ja avalikustatud tegevuspõhimõtetega näidanud, et kavatseb keskkonnakahjustused vabatahtlikult likvideerida.

Keskkonnakahjustuste suhtes moodustatakse eraldis likvideerimisega kaasnevate kulutuste summas. Juhul kui keskkonnakahjustuste tekitamine on seotud teatud uue varaobjekti soetamise või rajamisega (nt kaevanduse rajamine), lülitatakse eraldise summa antud varaobjekti soetusmaksumusse.

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtte juhtkond vajadust uute eraldiste moodustamiseks ning varem moodustatud eraldiste ümberhindluseks või tühistamiseks. Uute eraldiste moodustamist või olemasolevate eraldiste suurendamist kajastatakse üldjuhul aruandeperioodi kuluna. Juhul kui eraldise moodustamine on seotud teatud uue varaobjekti soetamisega, lülitatakse eraldise summa selle varaobjekti soetusmaksumusse. Eraldis tuleb bilansis kajastada summas, mis on tõenäoliselt vajalik sellega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale.

Kohustuslik reservkapital

Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Teenuste osutamisega seotud tulu kajastatakse vastavalt osutatava teenuse täitmise valmidusastele.

Kulud

Aruandeperioodi tuludest arvatakse maha nendesamade tulude tekkega seotud kulud. Väljaminekuid, millele vastavad tulud tekkivad mingil muul perioodil, kajastatakse kuludena samal perioodil, mil tekivad nendega seotud tulud.

Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustisi. Kehtiv maksumäär alates 01.01.2015 on 20/80 väljamakstud netodividendidest.

Alates 01.01.2025 on maksumäär 22/78 väljamakstud netodividendidest.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Varasemalt regulaarsetele dividendidele kehtinud madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast ei ole enam kohaldatav alates 1. jaanuarist 2025.

Seotud osapooled

AS KRAVER loeb seotud osapoolteks ettevõtte omanikke (emaettevõtte), teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (s.h. emaettevõtja teised tütarettvõtted), tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on selline sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Korrigeerivate sündmuste mõju kajastatakse lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest.

Mittekorrigeerivate sündmuste mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes, vaid avaldatakse lisades, juhul kui nad on olulised.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha kassas	1 381	3 417
Raha pangakontodel	260 947	92 841
Kokku raha	262 328	96 258

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed
(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	15 120	15 120	
Ostjatelt laekumata arved	15 120	15 120	
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 986 060	1 986 060	20
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	0	0	9
Muud nõuded	0	0	
Intressinõuded	0	0	
Ettemaksed	24 318	24 318	
Tulevaste perioodide kulud	24 318	24 318	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 025 498	2 025 498	
	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	18 572	18 572	
Ostjatelt laekumata arved	18 572	18 572	
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 481 377	1 481 377	20
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	4 626	4 626	9
Muud nõuded	2	2	
Intressinõuded	2	2	
Ettemaksed	21 252	21 252	
Tulevaste perioodide kulud	21 252	21 252	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 525 829	1 525 829	

Lisa 4 Kasutusrent
(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2024	2023	Lisa nr
Kasutusrenditulu	10 225	800	13
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
12 kuu jooksul	12 500	0	

Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus			
Masinad ja seadmed	14 287	0	
Muud varad	0	444	
Kokku	14 287	444	

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2024	2023	Lisa nr
Kasutusrendikulu	9 016	8 680	

Lisa 5 Varud

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Tooraine ja materjal	51 026	31 403
Lõpetamata toodang	24 181	22 457
Valmistoodang	468 791	487 506
Valmistoodang rabas	469 567	491 897
Varud vastutaval hoiul kolmandate osapoolte käes	-776	-4 391
Kokku varud	543 998	541 366

Kulu varude allahindlusest 2024. aastal 0 eurot (2023: 0 eurot).

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2022									
Soetusmaksumus	47 915	1 831 529	354 288	19 755	2 485 032	2 859 075	76 174	497 609	5 312 302
Akumuleeritud kulum	0	-970 472	-256 178	-15 592	-1 453 776	-1 725 546	-44 938		-2 740 956
Jääkmaksumus	47 915	861 057	98 110	4 163	1 031 256	1 133 529	31 236	497 609	2 571 346
Ostud ja parendused	0	80 454	4 391	4 600	172 731	181 722	1 867	153 779	417 822
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		80 454						0	80 454
Muud ostud ja parendused			4 391	4 600	172 731	181 722	1 867	153 779	337 368
Amortisatsioonikulu	0	-136 109	-32 392	-3 604	-206 104	-242 100	-7 563	0	-385 772
Ümberliigitamised	0	48 944	15 072	0	2 890	17 962	0	-66 906	0
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	48 944	15 072	0	2 890	17 962	0	-66 906	0
Muud muutused	0	15 387	0	0	0	0	0	0	15 387
31.12.2023									
Soetusmaksumus	47 915	1 976 314	356 653	22 647	2 650 920	3 030 220	78 041	584 482	5 716 972
Akumuleeritud kulum	0	-1 106 581	-271 472	-17 488	-1 650 147	-1 939 107	-52 501	0	-3 098 189
Jääkmaksumus	47 915	869 733	85 181	5 159	1 000 773	1 091 113	25 540	584 482	2 618 783
Ostud ja parendused	0	31 149	0	1 904	246 929	248 833	0	286 856	566 838
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		31 149						0	31 149
Muud ostud ja parendused			0	1 904	246 929	248 833	0	286 856	535 689
Amortisatsioonikulu	0	-139 379	-26 355	-3 200	-230 706	-260 261	-6 923	0	-406 563
Müügid (jääkmaksumuses)	0	0	0	0	0	0	0	-4 800	-4 800
Ümberliigitamised	0	136 353	0	0	15 316	15 316	0	-151 669	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	136 353	0	0	15 316	15 316	0	-151 669	0
Muud muutused	0	93 171	0	0	0	0	0	-34 433	58 738
31.12.2024									
Soetusmaksumus	47 915	2 236 987	356 653	24 551	2 912 298	3 293 502	78 041	680 436	6 336 881
Akumuleeritud kulum	0	-1 245 960	-297 827	-20 688	-1 879 986	-2 198 501	-59 424	0	-3 503 885
Jääkmaksumus	47 915	991 027	58 826	3 863	1 032 312	1 095 001	18 617	680 436	2 832 996

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2024	2023
Masinad ja seadmed	0	10 000
Muud masinad ja seadmed	0	10 000
Lõpetamata projektid ja ettemaksed	6 000	0
Lõpetamata projektid	6 000	0
Kokku	6 000	10 000

Kasutuses olev täielikult amortiseerunud materiaalse põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2024 on 1 724 544 eurot (31.12.2023: 1 614 627 eurot).

Pikaajalisi liisinguid on kasutatud uute masinate ja seadmete soetamiseks kokku summas 236 500 eurot (2023: 0). Täiendav informatsioon rendilepingute aluseks olevate varade maksete ja tähtaegade kohta on esitatud Lisas 7.

Täiendav informatsioon müüdnud materiaalse põhivara kohta on esitatud Lisas 14.

Täiendav informatsioon muude muutuste kohta 2024. aastal on esitatud Lisas 10.

Lisa 7 Kapitalirent
(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
SEB Liising AS	188 785	36 820	151 965	6 kuu EURIBOR + 1,75% - 2,25%	EUR	20.04.2029 - 20.11.2029
Kapitalirendikohustised kokku	188 785	36 820	151 965			

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
SEB Liising AS	0	0	0	-	-	-
Kapitalirendikohustised kokku	0	0	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2024	31.12.2023
Masinad ja seadmed	260 041	0
Kokku	260 041	0

Makstud põhiosamakseid 2024.a.: 47 715 eurot
Intressikulu: 4 482 eurot (vt lisa 19)

Maksetähtaeg: Iga kuu

Kapitalirendi tingimustel soetatud varad on kajastatud põhivaradena (vt lisa 6).

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed
(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	69 513	69 513	
Võlad töövõtjatele	152 596	152 596	
Maksuvõlad	67 883	67 883	9
Kokku võlad ja ettemaksed	289 992	289 992	
	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	37 152	37 152	
Võlad töövõtjatele	85 639	85 639	
Maksuvõlad	36 482	36 482	9
Kokku võlad ja ettemaksed	159 273	159 273	

Lisa 9 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad
(eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	8	0	619
Käibemaks	0	9 342	4 626	0
Üksikisiku tulumaks	0	12 243	0	7 749
Erisoodustuse tulumaks	0	519	0	519
Sotsiaalmaks	0	43 743	0	26 145
Kohustuslik kogumispension	0	449	0	373
Töötuskindlustusmaksed	0	1 579	0	1 077
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	67 883	4 626	36 482

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Täiendav informatsioon maksude kohta on esitatud Lisades 3 ja 8.

Lisa 10 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2022	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2023	Lisa nr
Kokku eraldised	186 735	72 879	-40 666	24 118	243 066	
Sealhulgas:						
Lühiajalised	34 380	46 862	-40 666	0	40 576	
Muud eraldised	34 380	46 862	-40 666	0	40 576	
Pikaajalised	152 355	26 017	0	24 118	202 490	19,21
Muud eraldised	152 355	26 017	0	24 118	202 490	
	31.12.2023	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2024	Lisa nr
Kokku eraldised	243 066	119 787	-73 501	16 980	306 332	
Sealhulgas:						
Lühiajalised	40 576	61 049	-73 501	0	28 124	
Muud eraldised	40 576	61 049	-73 501	0	28 124	
Pikaajalised	202 490	58 738	0	16 980	278 208	19,21
Muud eraldised	202 490	58 738	0	16 980	278 208	

Lühiajaliste kulueraldiste hulka on arvestatud töötajate preemiahüvitise eraldis.

AS KRAVER on moodustanud pikaajalise eraldise rekultiveerimiskohustuse täitmiseks pärast kaevandustegevuse lõpetamist summas 278 208 eurot. Kulusumma 1 hektari kohta on 800 eurot (2023:1 311 eurot).

Pikaajalise eraldise diskonteeritud väärtuse suurenemist seoses realiseerumistähtaaja lähenemisega on kajastatud intressikuluna. Diskontomääraks on 6,5% (2023: 13,52%), mis iseloomustab hetke turul valitsevat hinnangut raha ajaväärtuse ja kohustusega seotud spetsiifiliste riskide kohta.

Pikaajalise eraldise korrigeerimine 2024. aastal kokku 58 738
 Materiaalne põhivara (vt Lisa 6) 93 171
 Pikaajalise eraldise diskonteerimise mõju -34 433

Täiendav informatsioon kaevandamislubade tähtaegade kohta on esitatud Lisas 21.

Lisa 11 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Aktsiakapital	25 560	25 560
Aktsiate arv (tk)	400	400
Aktsiate nimiväärtus	63.90	63.90

Põhikirja kohaselt on maksimaalselt lubatud lihtaktsiate arv 1 600.

Lisa 12 Tulumaks

(eurodes)

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2024 moodustas 4 851 083 eurot (31. detsember 2023: 4 351 269 eurot). Aruandekuupäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist on omanikele võimalik dividendidena välja maksta 3 783 845 eurot ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 1 067 238 eurot. Seisuga 31. detsember 2023 oleks dividendidena võimalik olnud välja maksta 3 481 015 eurot, millega oleks kaasnenu tulumaks summas 870 254 eurot.

Lisa 13 Müügitulu

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti	2 054 834	1 620 063	
Belgia	810 663	955 928	
Läti	136 005	133 297	
Poola	56 220	8 307	
Taani	0	5 000	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	3 057 722	2 722 595	
Kokku müügitulu	3 057 722	2 722 595	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Freesturba tootmine	2 981 430	2 716 795	
Juhtimisteenus	42 618	0	
Transporditeenus	23 449	0	
Renditulu	10 225	800	4
Turbasambla müük	0	5 000	
Kokku müügitulu	3 057 722	2 722 595	

Lisa 14 Muud äritulud

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Kasum materiaalse põhivarade müügist	1 200	10 000	6
Kännud ja võsa hakkepuidu tootmiseks	21 654	0	
Vanametall ja vanad masinad	1 500	2 952	
Muud	7	125	
Kokku muud äritulud	24 361	13 077	

Lisa 15 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2024	2023
Tooraine ja materjal	147 902	117 772
Energia	134 824	125 884
Kütus	134 824	125 884
Transpordikulud	718 545	635 509
Laadimiskulud	159 099	193 126
Kaevandamisõiguse tasu	66 135	48 940
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	1 226 505	1 121 231

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2024	2023
Maarent	7 162	6 918
Üür ja rent	4 704	7 860
Energia	25 135	31 628
Elektrienergia	10 296	17 809
Soojusenergia	1 587	2 045
Kütus	13 252	11 774
Veevarustusteenused	31	47
Mitmesugused bürookulud	10 939	20 391
Lähetuskulud	5 220	248
Koolituskulud	3 678	203
Riiklikud ja kohalikud maksud	3 411	4 441
Kindlustuskulu	23 000	21 022
Konsultatsiooniteenus	22 880	7 942
Muud	45 911	30 387
Kokku mitmesugused tegevuskulud	152 071	131 087

Lisa 17 Tööjõukulud (eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	588 693	447 810
Sotsiaalmaksud	205 219	157 675
Kokku tööjõukulud	793 912	605 485
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	16	15
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	15	14
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Tööjõukulude osatähtsus netokäibes 2024. aastal moodustas 26,0% (2023: 22,2%)

Ettevõtte on selge töötasu arvutamise ja maksmise kord ja põhimõtted, mis tagavad läbipaistva ja süstemaatilise tasustamissüsteemi ning aitavad tõsta töötajate motivatsiooni. Peaaegu kõigil ettevõtte töötajatel on võimalus teenida iga-aastast tulemustasu.

Lisa 18 Muud ärikulud

(eurodes)

	2024	2023
Traavid, viivised ja hüvitised	18	0
Annetused	25 500	19 545
Liikmemaksud	6 219	4 190
Muud	14 489	9 921
Kokku muud ärikulud	46 226	33 656

Lisa 19 Intressikulud

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Intressikulu kapitalirendilt	4 482	0	7
Muud intressikulud	16 980	34 748	10
Kokku intressikulud	21 462	34 748	

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	KALLOVEEN EESTI OÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	LEGRO GROUP
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Holland

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Emaettevõtja	1 105 657	1 053 871	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	880 212	427 315	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	191	191	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 986 060	1 481 377	3

MÜÜDUD	2024			2023		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Emaettevõtja	919 435	7 339	0	1 241 946	2 357	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõttjad	1 901 113	89 059	3 000	1 247 521	739	10 000
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõttjad	1 483	35	0	1 556	840	0
Kokku müüdnud	2 822 031	96 433	3 000	2 491 023	3 936	10 000

OSTETUD	2024			2023		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõttjad	263	11 047	5 775	0	0	0
Kokku ostetud	263	11 047	5 775	0	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2024	2023
Arvestatud tasu	101 600	58 836

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2024. aastal nii nagu ka 2023. aastal moodustatud allahindluseid.

Juhatuse liikmele makstud tasu aluseks on juhatuse liikme leping.

Juhatuse liikme ennetähtaegse tagasikutsumise või volituste lõppemisel uue teenistuslepingu mittesõlmimisel on juhatusele ette nähtud lahkumishüvitis kuue kuu ametitasu ulatuses. Potentsiaalne tegevjuhtkonna lahkumishüvitise maksimaalne brutosumma seisuga 31.12.2024 oli 33 000 eurot (31.12.2023: 17 600 eurot).

Nõukogu liikmetele 2024. aastal tasu ei makstud (2023: 0 eurot).

Lisa 21 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

Tingimuslikud varad

Maarendilepingud, kaevandamise load ja keskkonnakaitse sertifikaadid:

- Tässi

o maarendileping, mis on sõlmitud 15.02.2002.a. Maa-ametiga ja kehtib kuni 18.12.2049.a., millega on rendile antud AS-ile Kraver kinnistu pindalaga 264,14 ha, sihtotstarbega mäetööstusmaa. Aasta renditasu suuruseks on 3 170 eurot, mis on 3% maa maksustamishinna aktiga määratud maa maksumusest (105 656 eurot);

o kaevandamise luba VILM-020, mis on väljastatud 29.11.2018.a. ja kehtib kuni 18.12.2049.a. Turbavaru suurus olemasoleva tootmisala piires on 984,3 tuh.t ning lubatud maksimaalne aastatoodangu maht 35 000 tonni;

o RPP-sertifikaat nr 17/034.

- Soosaare I

o maarendileping, mis on sõlmitud 31.10.2018.a. Maa-ametiga ja kehtib kuni 28.12.2049.a., millega on rendile antud AS-ile Kraver kinnistu pindalaga 96,74 ha, sihtotstarbega mäetööstusmaa. Aasta renditasu suuruseks on 1 161 eurot, mis on 3% maa maksustamishinna aktiga määratud maa maksumusest (38 695 eurot)

o kaevandamise luba VILM-026, mis on väljastatud 25.05.2018.a. ja kehtib kuni 28.12.2049.a. Turbavaru suurus olemasoleva tootmisala piires on 611,6 tuh.t ning lubatud maksimaalne aastatoodangu maht 7 000 tonni.

o RPP-sertifikaat nr 19/046.

- Soosaare II

o maarendileping, mis on sõlmitud 31.10.2018.a. Maa-ametiga ja kehtib kuni 21.01.2045.a., millega on rendile antud AS-ile Kraver kinnistu pindalaga 60,14 ha, sihtotstarbega mäetööstusmaa. Aasta renditasu suuruseks on 712 eurot, mis on 3% maa maksustamishinna aktiga määratud maa maksumusest (23 734 eurot);

o kaevandamise luba VILM-067, mis on väljastatud 22.01.2015.a. ja kehtib kuni 21.01.2045.a. Turbavaru suurus olemasoleva tootmisala piires on 104,000 tuh.t ning lubatud maksimaalne aastatoodangu maht 5 000 tonni;

o RPP-sertifikaat nr 17/032.

- Soosaare III

o maarendileping, mis on sõlmitud 19.09.2005.a. Maa-ametiga ja kehtib kuni 31.12.2027.a., millega on rendile antud AS-ile Kraver kinnistu pindalaga 196,91 ha, sihtotstarbega mäetööstusmaa. Aasta renditasu suuruseks on 2 363 eurot, mis on 3% maa maksustamishinna aktiga määratud maa maksumusest (78 751 eurot);

o kaevandamise luba VILM-029, mis on väljastatud 01.03.2006.a. ja kehtib kuni 31.12.2027.a. Turbavaru suurus olemasoleva tootmisala piires on 1 553,7 tuh.t ning lubatud maksimaalne aastatoodangu maht 23 000 tonni;

o RPP-sertifikaat nr 17/033.

Täiendav info on esitatud Lisas 10.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.03.2025

Aktsiaselts Kraver (registrikood: 10086830) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruande andmete õigsust on digitaalselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELAR ABRAM	Juhatuse liige	28.03.2025

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitamata

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Kraver aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Kraver (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2024 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2024 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Kersti Soodla
Vandeaudiitori number 406

/digitaalselt allkirjastatud/
Signy Villems
Vandeaudiitori number 595

Audiitorteenuse OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 73
Sõle tn 14, Tallinn, Harju maakond, 10611
28.03.2025

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Kraver (registrikood: 10086830) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI SOODLA	Vandeaudiitor	28.03.2025
SIGNY VILLEMS	Vandeaudiitor	28.03.2025

Kasumi jaotamise ettepanek
(eurodes)

	31.12.2024
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 351 269
Aruandeaasta kasum (kahjum)	499 814
Kokku	4 851 083
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	4 851 083
Kokku	4 851 083

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	EMTAK versioon	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Turba tootmine	08921	EMTAK 2025	2981430	97.50%	Jah
Äri- ja muu juhtimiselane nõustamine	70201	EMTAK 2025	42618	1.39%	Ei
Kaubavedu maanteel	49411	EMTAK 2025	23449	0.77%	Ei
Põllumajandusmasinate ja -seadmete rentimine ja kasutusrent	77311	EMTAK 2025	10225	0.33%	Ei